

ČISTÁ ŘEKA SÁZAVA 2006

Právě otvíráte brožurku, která Vám chce stručně představit projekt Čistá řeka Sázava 2006, organizovaný svazkem obcí Malé Posázaví, při kterém 115 dobrovolníků vyčistilo břehy řeky Sázavy v 50 kilometrovém úseku od města Sázavy po Pikovice.

Záměr projektu

Nápad na odstranění plastových cárů, které zbyly z povodní v roce 2002 a hyzdily přírodu v bezprostřední blízkosti tohoto významného středočeského toku vznikl na podzim roku 2005. Cílem projektu bylo za účasti dobrovolníků plujících na lodích odstranění těch nečistot, které nelze sebrat jinak než z hladiny řeky, které visí na větvích a nebo jsou ze strmých zarostlých břehů zcela nedostupné. V té době ještě nikdo netušil, že za pět měsíců se korytem řeky přežene povodeň dosahující o celý 1 metr výše než ta v roce 2002 a na větve stromů zavěsí mnohonásobné množství plastových „ozdob“. Pokud někdo dříve pochyboval o smysluplnosti cíle projektu, nyní nemohl. Krátce po prvním vyplutí se však ukázalo, že v předem připraveném počtu dobrovolníků nelze projekt úspěšně realizovat. Nezbyvalo, než získat více lidí a částečně přehodnotit rozpočet celé akce.

Znečištění řeky odpadními vodami

Součástí projektu bylo také zmapování obcí, které se nacházejí v blízkosti řeky a své odpadní vody do ní přímo vypouštějí. ČSOP Sázava, který připravil podklady pro grafické zpracování (viz mapka) ohodnotil stupněm 1 – 5 (jako ve škole) v jakém stavu je vybudování čističky odpadních vod. Grafická firma tyto známky pak převedla do ikon a k jednotlivým obcím přiřadila. Po několika násobné žádosti o vyjádření na stav vypouštěných odpadních vod některé obce neodpověděly. Nutno podotknout, že ne všechny obce, pod nimiž řeka „pláče“, nemají o vybudování čističky odpadních vod zájem. Místy se nacházejí ve složitě finanční situaci pro jiné investiční záměry, např. do komunikací, nebo

vodovodů a nebo zatím neuspěly v některém z dotačních titulů, který výstavbu ČOV podporuje. Doufejme, že šťastných ikonek (smajlíků) bude do budoucna přibývat.

Finance

Výdaje projektu činí 500 000,- Kč a jsou financovány z prostředků Evropské unie získané za účasti Místní akční skupiny Posázaví. Mezi největší z výdajů patří částky za svoz a uložení odpadu, zajištění lodí, přepravy zavazadel a stravy pro dobrovolníky, zajištění nářadí a materiálu, jako jsou ochranné rukavice, pytle pro sběr odpadků apod. Pořádající svazek obcí si musel na zajištění projektu vypůjčit od České spořitelny. Po úspěšném vyúčtování všech výdajů a podání závěrečné zprávy na Státní zemědělský intervenční fond získá vložené prostředky zpět. Malé Posázaví požádalo obce (viz. tabulka) ležící při obou březích v čistém úseku o připojení se k projektu formou symbolického příspěví (částkou 1 000 – 2 000 Kč) na úrok z úvěru, a nebo formou spolupráce s Povodím Vltavy, které zajistilo kontejnery na intenzivnější úklid podél břehů v té které obci. Naplnění kontejnerů si obce organizovaly samy. Některé obce využily nabídku Povodí Vltavy a ještě navíc přispěly částkou na zajištění úvěru. Je zřejmé, že jim stav řeky a jejího nejbližšího okolí není lhostejný. Významnou částku na splátku úroku poskytl firma Sklárný Kavalier v Sázavě.

Organizace projektu

Samotné úklidové práce se dělily do třech třídních turnusů. Účastníky každého turnusu tvořila skupina 15 – 30 dobrovolníků získaných převážně z řad studentů a žáků středních a základních škol. Každý turnus měl svá úskalí. Do úklidu se samostatnou prací zapojilo také deset členů vodáckého oddílu Bohemians Praha. V následujících přehledech jsou uvedena čísla, kde se dozvíte množství sebraného odpadu, účast jednotlivých obcí, ale také přehled všech partnerů projektu.

Výsledky v číslech

Turnus	Úsek	Datum	Množství uloženého odpadu (v kg)
I.	Sázava	15. květen	700
	-		740
	Chocerady	17. květen	680
II.	Chocerady	22. květen	1960
	-	-	1980
	Zbořený Kostelec	24. květen	1420
III.	Zbořený Kostelec	29. květen	1440
	-	12. červen	2240
	Pikovice	13. červen	1080
CELKEM			12 240

Partnerské obce a města

Obec / město	Příspěvek na úrok (v Kč)	Využití kontejneru PVL	Jiná pomoc
Sázava	2000,-	-	-
Poříčí nad Sázavou	-	1	ubytování dobrovolníků
Senohraby	-	1	-
Krhanice	1000,-	-	-
Lešany	-	1	-
Kamenný Přívoz	2000,-	1	-
Jílové u Prahy	-	-	dobrovolníci ze základní školy
CELKEM	5 000,-	4	-

Partneři projektu

Subjekt
Posázaví o.p.s.
Povodí Vltavy
AQUASYS – vodohospodářské stavby
Aqua – vodácká škola Týnec
Sklárny Kavalier Sázava
Společenské centrum Týnec
Bisport Týnec nad Sázavou
Bohemians Praha vodácký oddíl
M sport – Ostende Chocerady
CHOPOS
Střední zdravotnická škola Benešov
Gymnázium Benešov
Střední integrovaná škola Benešov
ZŠ Divišov
ZŠ Postupice
Skautský oddíl – Týnec nad Sázavou
Multimediální studio Posázaví
Netopýr Týnec nad Sázavou
ČSOP Sázava
Klub Lávka – Chocerady
Motorkářský hotel Troníček – Jílové u Prahy, Žampach
Hotel Kormorán – Zlenice

Dobrovolníci a všichni kdo přispěli pomocí

Iveta Studničková
Miloslav Svoboda
Michal Pešta
Antonín Petříček
Zdeněk Kraus
Filip Hůrka
Linda Hůrková
Jakub Svoboda
Eva Králová
Elza Šebková
Matyáš Hančl
Ladislav Pešata
Vít Peřestý
Ivana Králová
Tomáš Mařík
Jana Novotná
František Dytrt
Kateřina Jarošová
Roman Stibůrek
Vojtěch Vondrák
Lukáš Hovorka
Karel Zoubek
Buchal Lukáš
Poláková Tereza
Jindrová Kateřina
Jakub Jíša
Lenka Žižalová
Marek Šlecher
Vojtěch Špaček
Lukáš Slavík
Jan Schneberger
Pavel Snítka
Ondřej Sedlák
Lukáš Hedvík
Lukáš Veselý
Šárka Oraská
Dana Hurychová
Dalibor Zíma
Jakub Svoboda
Martin Moravec
Jan Geník
Kateřina Tvarůžková
Karel Macháček
Pavel Šálek
Nina Šálková
Jiří Vodička
Jana Bauerová
Mirek Bauer
Jan Herbst
Vladimíra Církvová
Vladimír Říha
Tomáš Goldschmied
Bohuslav Vtípil
Jindřich Habison
Jaroslav Švejda
Jaroslav Přenosil
Ivo Nevečeřal

Kateřina Procházková
Jan Novotný
Tomáš Dvořák
Martin Majtán
Filip Vorel
Linda Hůrková
Martin Hůrka
Karolína Kopečná
Kristýna Exnerová
Jiří Zehnálek
Jana Kadlecová
Petra Voříšková
Petr Pěkný
Martin Janoud
Jaroslava Machková
Petr Lunga
Pavel Helikar
Eva Kadlečková
Jakub Šibrava
Jan Vondrák
Filip Zeman
Jan Vrnák
Kroková Klára
Viktorinová Jana
Tichá Tereza
Barbora Kubátová
Lukáš Hovorka
Jiří Bučínský
Barbora Obstová
Kristýna Procházková
Klára Tlustošová
Tomáš Šlenkrt
Michal Řezníček
Jiří Neufus
Marie Záková
Marie Coufalová
Jiří Černý
Jana Mazánková
Jaroslav Kypta
Roman Obst
Vojta Oktábec
Patricie Tvarůžková
Jan Jiráň
Zuzana Šálková
Ivan Herynek
Tereza Beniaková
Mirek Ptáček
Erika Bauerová
Jiří Procházka
Jana Kofroňová
Stanislav Šrom
Iveta Goldschmiedová
Saša Baňářová
Antonín Králík
Václav Pošmurný
Bohuslava Zemanová
Eva Kulhavá

Public relation

Přínosem projektu by mělo být kromě odklizení nepořádku také vzbuzení hlubšího zájmu veškerých subjektů, které mají co do činění s řekou Sázavou. Všichni bez rozdílu, ať jde o obce, soukromé vlastníky přilehlých pozemků, majitele malých elektráren, majitele jezů či podnikatele, kteří řeku využívají ke komerčním účelům, vodáky, turisty, rybáře, chatáře, orgány státní správy, by měli pečovat o její stav, ať technický či estetický. Z nedávné doby povodní víme, jakou silou se dokáže řeka prosadit a že je třeba se o ni dobře starat, aby jí zbytečné překážky nebránily v cestě, protože ona si ji stejně najde. Ke smůle se prodere místy, kde ničí a bere s sebou vše. Zcela deprimující pocity jsme všichni zažívali při pohledu na břehy v chatových oblastech, kdy jsme často viděli, že řeka slouží za stoku do které lze odhodit a vyspat vše, co se nehodí. Podobné pocity jsme měli u rybářských zákoutí, kdy muži v poklidu seděli na starých autosedačkách a na dosah jim na větvích vlály cáry igelitů. Doufejme, že tato akce bude mít pro řeku Sázavu význam v ovlivnění veřejného mínění a v ovlivnění každého jednotlivce, který její vody užívá.

Zhodnocení

Projekt byl od začátku svým pojetím jedinečný. Předtím se nikdy nekonal a lze si jen těžko představit profesionální firmu, která by podobným způsobem pečovala o životní prostředí v tomto rozsahu a takovou formou.

Všichni zúčastnění a zvláště ti, kteří pracovali bez nároku na honorář na řece, si zaslouží obrovské uznání. Účast na tzv. Spanilé jízdě, kdy si všichni dobrovolníci projeli na lodích vyčištěný úsek, je jen malou odměnou za mnohahodinovou práci v drsných podmínkách za deště, palčivého slunce nebo vysokého stavu vody. Pracovitost a nasazení, se kterým se do projektu dobrovolníci vložili a všechny menší i větší komplikace nebo čistě jen únavnou práci snášeli s humorem, je obdivuhodná. Je dost pravděpodobné, že někteří z nich přehodnotili svůj postoj k nakládání s odpadem, kterého si užili skutečně vrchovatě.

Dovolte mi jménem Malého Posázaví poděkovat všem dobrovolníkům, partnerům projektu a těm, kteří bleskově reagovali na momentální situaci za veškerou práci a pomoc. Bez těchto obětavých lidí by nebylo možno projekt Čistá řeka Sázava 2006 vůbec zrealizovat.

Barbora Čmelíková, manažerka projektu

Projekt byl financován z prostředků Evropské unie.

Text: Barbora Čmelíková, Bohuslav Vtípil
Foto: účastníci akce
Grafický návrh a výroba – Miroslav Horák
Vydáno v roce 2006 v nákladu 500 ks.

ČISTÁ ŘEKA SÁZAVA
2006

MALÉ POSÁZAVÍ

Čistá řeka Sázava 2006

- hodnocení obce: 1
- hodnocení obce: 2
- hodnocení obce: 3
- hodnocení obce: 4
- hodnocení obce: 5

